

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра публічного адміністрування та управління бізнесом

Затверджено
на засіданні кафедри публічного
адміністрування та управління бізнесом
факультету управління фінансами та
бізнесу
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08. 2023 р.)

Завідувач кафедри _____
Ганна КОМАРНИЦЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
«Соціальна відповідальність держави та бізнесу»,
що викладається в межах ОПІ «Публічного адміністрування і управління
бізнесом» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Львів 2023 р.

Назва дисципліни	Соціальна відповідальність держави та бізнесу
Адреса викладання дисципліни	Вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу, Кафедра публічного адміністрування та управління бізнесом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування», Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»
Викладачі дисципліни	Маліновська Ольга Ярославівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом
Контактна інформація викладачів	olha.malinovska@lnu.edu.ua https://financial.lnu.edu.ua/employee/malinovska-olha-yaroslavivna вул. Коперника, 3, ауд. 502.
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Факультет управління фінансами та бізнесу, кафедра публічного адміністрування та управління бізнесом, ауд. 502 Консультації в день проведення лекцій/семінарських занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://financial.lnu.edu.ua/course/sotsialna-vidpovidalnist-derzhavy-ta-biznesu-2
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Соціальна відповідальність держави та бізнесу» є дисципліною вільного вибору студента для освітньої програми Публічне адміністрування та управління бізнесом, яка викладається в 4 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам знання про основні теоретичні підходи до визначення сутності категорії «соціальна відповідальність», суб'єкти, об'єкти та компоненти соціальної відповідальності, зміст концепції сталого розвитку та її реалізацію на засадах соціальної відповідальності.
Мета та цілі дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність держави та бізнесу» є формування у студентів знань з теорії та практики розробки та реалізації соціально-відповідальних проектів та програм і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують сталий розвиток бізнес-структури.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Букреєва, Д., Денисенко, К. Соціальна відповідальність бізнесу як основа забезпечення ділової активності підприємств: євроінтеграційний аспект. Економіка та суспільство. 2022. № (38). 2. Гарбар Ж.В., Мазур К.В., Мостенська Т.Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Частина 2. Корпоративна соціальна відповідальність: навч. посібник. Вінниця : ВНАУ. 2020. 228 с. 3. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій. 2020. 222 с. 4. Кузьмін О.Є., Пирог О.В., Чернобай Л.І., Станасюк Н.С., Пасінович І.І. Соціальна відповідальність: практичний аспект: навч. посібник.

К.: Видавничий дім «Кондар». 2020. 244 с.

5. Соціально відповідальне ведення бізнесу - складова сталого розвитку : зб. матеріалів / за заг. ред. В. А. Устименка. – Київ : Компанія ВАІТЕ, 2022. – 395 с.
6. Чупріна М.О., Жалдак Г.П. Світові тренди у сфері корпоративної соціальної відповідальності. Ефективна економіка. 2020. № 11.

Додаткова література:

7. Баюра Д.О. Формування системи корпоративного управління на засадах соціальної відповідальності/ Д. О. Баюра // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Серія «Економіка». – 2013. – № 10. – С. 18–22.
8. Белявська К.С. Соціальна відповідальність бізнесу: еволюція поглядів на проблему / К.С. Белявська // Вісн. Хмельниц. нац. ун. – 2011. – №1. – С. 228–233.
9. Вергун Л.І. Соціальна відповідальність бізнесу в умовах глобальної фінансово-економічної кризи / Л.І. Вергун // Теоретичні та прикладні питання економіки: Зб. наук. праць. – К., 2010. – Вип. 23. – С. 165–170.
10. Волосковець Н.Ю. Корпоративна соціальна відповідальність підприємств як основа інноваційного розвитку сучасної економіки [Електронний ресурс] / Н. Ю. Волосковець // Наук. праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – Вип. 17. – С. 125–131. – Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/index.html.
11. Воробей В. Аналіз національних стратегій СВБ. Пропозиції для Національної стратегії розвитку СВБ / В. Воробей // Спільнота соціально відповідального бізнесу, 2010. – 10 с.
12. Гриненко А. М. Корпоративна соціальна відповідальність: теоретико-методологічний аспект оцінювання соціальної діяльності / А. М. Гриценко // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Спец. вип. Праця в ХХІ столітті: новітні тенденції, соціальний вимір, інноваційний розвиток : у 2 т. – Т. 2. – К.: КНЕУ, 2012. – 680 с. – С. 58 – 68.
13. Грищук В.К. Соціальна відповідальність. Навчальний посібник, Львівський університет внутрішніх справ – 2012. – 152 с.
14. Гуменна О. В. Соціальна відповідальність бізнесу в контексті інноваційного розвитку економіки / О. В. Гуменна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu/Ekon/2009_7/09gavdoe.pdf
15. Грішнова О. Соціальна відповідальність бізнесу: сутність, значення, стратегічні напрями розвитку в Україні / О. Грішнова // Україна: аспекти праці. – 2010. – № 7. – С. 3 – 8.
16. Дементов В.О. Особливості розвитку державної служби в умовах демократизації державного управління / В. О. Дементов // Теорія та практика державного управління: зб. наук. пр. – Вип. 4 (35). – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. – С. 135–141.
17. Дзюба О. М., Зюзіна В. П. Ефективність внутрішньої складової корпоративної соціальної відповідальності підприємства / О.М. Дзюба, В.П. Зюзіна // Вісник Національного університету "Львівська політехніка" . – 2012 . – N 725: Проблеми економіки та управління . – С. 277-281.
18. Євтушенко В.А. Внутрішні та зовнішні інституційні форми

- корпоративної соціальної відповідальності / В. А. Євтушенко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2013. - № 1. - С. 40–46. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/piprp_2013_1_10.pdf
19. Євтушенко В.А. Оцінка корпоративної соціальної відповідальності: методи, об'єкти, показники // В.А. Євтушенко / Вісник НТУ «ХПІ». – 2013. – №46. –С. 53–63.
20. Зінченко А. Г. Корпоративна соціальна відповідальність 2005–2010: стан та перспективи розвитку / А. Г. Зінченко, М. А. Саприкіна. – К. : Фарбований лист, 2010. – 56 с.
21. Ільницький Я.В. Концептуальні основи формування системи соціальної відповідальності суб'єктів ринку праці [Електронний ресурс] / Я.В. Ільницький // Вісн. Східноукр. нац. ун-ту ім. Володимира Даля. – 2011. – Ч. I. №14. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSUNU/2011_14_1/Ilnitskiy.pdf.
22. Ільницький Я. В. Соціальна відповідальність партнерів у сфері зайнятості населення. – Автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.07 – демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика / Я. В. Ільницький. – Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». – Київ, 2012. – 19 с.
23. Касич А. О., Яковенко Я. Ю.Звіт про стійкий розвиток як аналітичний інструмент формування корпоративної соціальної відповідальності // Ефективна економіка. –№10. –2014
24. Казмерчук М.Т. Корпоративний кодекс як інструмент управління поведінкою персоналу підприємства / М. Т. Казмерчук // Управління розвитком. – 2013. – № 21. – С. 7–10.
25. Клюквіна М.С. Відповідальне управління ланцюгами постачань як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства // Економічний часопис. – 2011. – № 9–10.
26. Колот А. М. Соціальна відповідальність людини як чинник стійкої соціальної динаміки: теоретичні засади / А. М. Колот // Україна: аспекти праці [Електронний ресурс] : наук.-екон. та сусп.-політ. журнал / Вид-во «Праця»; гол. ред. О. Варецька. – 2011. – № 3. – С. 3–9.
27. Король С. Інституційний підхід до соціальної відповідальності бізнесу // Вісник КНТЕУ.-2013.-№3. – С. 42–55.
28. Ласукова А.С. Порівняльний аналіз моделей корпоративної соціальної відповідальності в банках світу // Вісник Запорізького національного ун-ту –2012–№3– с. 181–188.
29. Левицька Є. Г. Теоретико-методологічні засади розвитку соціальної відповідальності вітчизняних підприємств сфери послуг // Є.Г. Левицька //Ефективна економіка. – №5. – 2012.
30. Македон В.В. Дослідження процесів забезпечення соціальної відповідальності у провідних моделях корпоративного управління // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Вип. 126. — Харків: ХНТУСГ. – 2012. – С. 198–206.
31. Петрашко Л.П. Корпоративна відповідальність: крос-культурні моделі та бізнес-практики: монографія. – К.: КНЕУ, 2013. – 372 с.
32. Полякова О.М. Особливості формування і розвитку соціальної відповідальності підприємств в Україні / О.М. Полякова, П.Ю. Кас // Вісн. економіки трансп. і пром-ті. – 2010. – №32. – С. 284–289.

33. Полякова С. В. Соціальний аудит як технологія управління соціальними процесами / С. В. Полякова // Економіка розвитку, 2011. — № 1. — С. 46–49.
34. Самофалова Т.О. Соціальна відповідальність бізнесу як об'єктивна категорія соціально-економічної системи [Електронний ресурс] / Т. О. Самофалова // Теорія та практ. держ. управління: зб. наук. праць. — Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. — Режим доступу: www.kbuara.kharkov.ua/ebook/tpdu/2011-2/doc/2/11.pdf
35. Серікова О.М. Соціальна відповідальність партнерів трудових відносин як чинник раціонального використання трудового потенціалу: теоретико-методологічний підхід / О.М. Серікова // БІЗНЕСІНФОРМ.-2013.- № 11.- С.237
36. Сиченко О. О. Концепція корпоративного громадянства в контексті державної соціальної політики [Електронний ресурс] / О. О. Сиченко // Публічне адміністрування: теорія та практика. Електронний збірник наукових праць. — 2011. — Вип. 2 (6). — Режим доступу : [http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2011-02\(6\)/11soodsp.pdf](http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2011-02(6)/11soodsp.pdf).
37. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: моногр. / за ред. А.М. Колота. — К.: КНЕУ, 2012. — 501 с.
38. Соціальна відповідальність бізнесу: монографія / О. П. Гоголя, І. П. Кудінова ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — Ніжин : Лисенко, 2011. — 175 с.
39. Соціальна відповідальність бізнесу – виклик часу // Фармацевт-практик. – 2012. – №7–8. – С. 6–7.
40. Стецик А.Р. Теоретико-методологічні засади управління соціальною відповідальністю підприємництва в ринкових умовах / А.Р. Стецик // Наук. вісн. НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ, 2011. – Вип. 21.18. – С. 260–266.
41. Шира Н.О. Напрями впровадження системи корпоративної соціальної відповідальності в практику українських підприємств [Електронний ресурс] / Н.О. Шира, А.І. Іващенко // Ефективна економіка. — 2013. — №11. — Режим доступу: www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2502

Ресурси інтернету:

42. [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) - Верховна Рада України.
43. <http://www.kmu.gov.ua/> - веб-сайт Кабінету Міністрів України.
44. [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua) - Міністерство фінансів України.
45. [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) - Державна служба статистики України.
46. [http:// www.liga.net](http://www.liga.net) - Ліга Бізнес Інформ
47. [http:// www.nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua) - Нормативні акти України
48. [http:// www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php) – Бібліотеки в Україні.
49. <http://www.nbuv.gov.ua>. – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
50. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України
51. <http://www.library.lviv.ua/> – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника
52. <http://uk.wikipedia.org> – вільна енциклопедія
53. <http://www.svb.org.ua> – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу

Обсяг курсу	Обсяг курсу – 120 годин, аудиторних занять 48 годин, з них 32 години лекцій, 16 годин семінарських занять та 72 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані такі компетентності:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень; - розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування; - розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи; - здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм; - планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків; - застосовувати інструментарій для оцінювання тенденцій та можливостей концепції розвитку партнерських взаємовідносин держави, громади, освіти та бізнесу.
Ключові слова	Соціальна відповідальність, сталий розвиток, корпоративна відповідальність, соціальна відповідальність особистості, концепція соціальної відповідальності, соціальна відповідальність роботодавця, корпоративна соціальна політика, екологічна відповідальність.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, семінарських робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку</p> <p>Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства</p> <p>Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю</p> <p>Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності</p> <p>Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності</p> <p>Тема 6. Екологічні аспекти соціальної відповідальності бізнесу</p> <p>Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності</p> <p>Тема 8. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності</p>

	Тема 9. Оцінювання результативності соціальної відповідальності бізнесу Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні		
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру		
Пререквізити	Вивченню курсу передують такі навчальні дисципліни: «Організація управлінської діяльності (тренінг-курс)», «Внутрішня комунікація та PR в публічній адміністрації», «Економіка і фінанси суб'єктів підприємництва», «Теорія і практика публічного управління», «Міжнародна економіка», «Мікроекономіка».		
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	При читанні лекцій використовується мультимедійна презентація. Семінарські заняття проводяться з використанням інтерактивних форм і методів навчання (ситуаційні вправи, робота в парах, малих групах, рольові ігри та ін.).		
Необхідне обладнання	Мультимедійні засоби, ПК, онлайн-засоби, платформа Microsoft Teams.		
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів
	1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях		
	Критерії оцінювання		5 балів
		«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	5
		«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	4
		«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	3
	«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та	2	

	обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	
	«1» – студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	1
	«0» – студент взагалі не володіє навчальним матеріалом.	0
	Максимальна кількість балів за участь у семінарських заняттях	40 балів
2. Самостійна робота студентів (СРС)		
	Критерії оцінювання	2 бали
	Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.	2
3. Індивідуальна науково-дослідна робота студента (ІНДР)		
	Критерії оцінювання	5 балів
	робота виконана та захищена згідно графіка, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	5
	робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	4
	робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	3
	робота не захищена та виконана з порушення методичних рекомендацій	1-2
	робота не виконана	0
4. Додаткові бали		
	Критерії оцінювання	3 бали
	Нарахування додаткових балів відбувається за написання тез доповідей / участь у діяльності наукового гуртка /участь у наукових семінарах та круглих столах /участь у заходах неформальної освіти (за отримання сертифікатів про проходження навчання на різних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо)	3
	Максимальна кількість балів за поточний контроль	50 балів
5. Залік		

	Критерії оцінювання	50 балів
	<p>1. Перший рівень (завдання 1) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання (10 завдань по 0,5 балів максимум). Завдання з вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь.</p>	5 балів максимум
	<p>2. Другий рівень (завдання 2) – завдання з короткою відповіддю (5 завдань по 5 бали максимум). Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі.</p>	25 балів максимум
	<p>3. Третій рівень (завдання 3) – завдання з розгорнутою відповіддю (повне обґрунтування відповіді) В цих завданнях треба зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами, графіками, таблицями.</p>	20 балів максимум
	Поточний та підсумковий контроль	РАЗОМ – 100 балів
	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>	
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні змістовні елементи категорії соціальної відповідальності. 2. Основні етапи розвитку соціальної відповідальності. 3. Характеристика соціальної відповідальності на мікрорівнях. 4. Поняття соціальної відповідальності в різних контекстах. 	

5. Сутність поняття соціальна відповідальність.
6. Система соціальної відповідальності.
7. Визначення рівня соціального забезпечення (соціальний захист).
8. Соціальне забезпечення з макроекономічної точки зору.
9. Три типи моделей соціальної відповідальності.
10. Формування концепції сталого розвитку.
11. Визначення сталого розвитку.
12. Система сталого розвитку.
13. Інструментарій реалізації концепції стійкого розвитку організацій.
14. Основні принципи концепції сталого розвитку.
15. Рекомендації концепції соціальної відповідальності стосовно до соціального управління.
16. Специфіка проявів школи людських відносин і поведінки з погляду соціальної відповідальності.
17. Нормативне забезпечення соціальної відповідальності.
18. Характеристика державних соціальних стандартів та гарантій.
19. Обґрунтування пріоритетів та переваг прояву соціальної відповідальності людини.
20. Фактори впливу на формування соціально відповідальної поведінки в українському суспільстві.
21. Спектр вільних відповідей експертів щодо проявів соціальної відповідальності людини.
22. Оцінка пріоритетних дій для перетворення соціальної відповідальності на норму життя українського суспільства.
23. Оцінка експертами найсильніших спонукальних мотивів для ініціювання та розвитку соціальної відповідальності в Україні.
24. Оцінка основних перешкод у становленні соціальної відповідальності держави в Україні.
25. Соціальна відповідальність на регіональному та місцевому рівнях.
26. Сутність та специфіка корпоративної соціальної відповідальності.
27. Специфіка внутрішньої корпоративної стратегії.
28. Характеристика зовнішньої корпоративної соціальної відповідальності.
29. Реалізація корпоративної соціальної відповідальності.
30. Визначення корпоративної соціальної відповідальності.
31. Формування системи корпоративної соціальної відповідальності.
32. Основні функції корпоративної соціальної відповідальності.
33. Рівні застосування корпоративної соціальної відповідальності.
34. Види і форми внутрішньої соціальної відповідальності
35. Механізм регулювання соціально-трудова відносин на засадах відповідальності.
36. Формування соціальної відповідальності персоналу підприємств.
37. Фактор корпоративної культури у гармонізації відносин між суб'єктами ринку.
38. Аналіз сучасних соціально-трудова відносин на засадах соціальної відповідальності.
39. Вирішення найважливіших завдань соціально-економічного реформування в Україні на ринкових засадах.
40. Як характеризується соціально-трудова сфера.
41. Що сприяє поширенню практики соціального партнерства в Україні.
42. Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій.

	<p>43. Сучасний стан і характеристика соціальної відповідальності підприємницької діяльності.</p> <p>44. Держава як суб'єкт соціального партнерства.</p> <p>45. Інтереси сторін соціального партнерства.</p> <p>46. Наймані працівники як суб'єкт соціального партнерства.</p> <p>47. Предмет соціального партнерства.</p> <p>48. Принципи соціального партнерства.</p> <p>49. Рівні соціального партнерства.</p> <p>50. Роботодавці як суб'єкт соціального партнерства.</p> <p>51. Система соціального партнерства.</p> <p>52. Соціальне партнерство.</p> <p>53. Суб'єкти соціального партнерства.</p> <p>54. Форми соціального партнерства.</p> <p>55. Суть соціального партнерства. Яке його значення у розвитку економіки і суспільства.</p> <p>56. Форми, принципи й організація соціального партнерства.</p> <p>57. Основні проблеми розвитку ефективного соціального партнерства в Україні.</p> <p>58. Напрями формування ефективної системи соціального партнерства в нашій країні.</p> <p>59. Модель соціалізації фінансів під впливом парадигми сталого розвитку.</p> <p>60. Аналіз корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>61. Міжнародний досвід державного регулювання корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>62. Організаційно-економічні засади соціального управління підприємством.</p> <p>63. Методи та процедури оцінювання ефективності програм соціальної відповідальності.</p> <p>64. Формування та розвиток соціальної відповідальності.</p> <p>65. Місце та роль соціальних інвестицій в системі соціальної відповідальності в Україні.</p> <p>66. Регламентація державних настанов щодо формування та реалізації соціальної відповідальності в Україні.</p> <p>67. Джерела формування інвестиційних ресурсів.</p> <p>68. Напрями розвитку соціальної відповідальності.</p> <p>69. Напрями дослідження щодо соціальної відповідальності.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література	Завдання, год	Термін виконання (тиж)
1	<p>Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку.</p> <p>Сутність категорії «соціальна відповідальність». Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності. Суб'єкти, об'єкти та компоненти соціальної відповідальності. Суб'єкти соціальної відповідальності на різних рівнях. Соціальна відповідальність та</p>	Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, робота в групах, самостійна робота	Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32] http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ http:// www.nau.kiev.ua Нормативні акти України http:// www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в Україні.	Л-4, С-2, СР-7	Згідно розкладу

	<p>інтереси її головних суб'єктів. Зміст концепції сталого розвитку. Реалізація концепції сталого розвитку на засадах соціальної відповідальності. Оцінка позитивних наслідків соціально відповідальних дій у реалізації принципів сталого розвитку в Україні. Види соціальної відповідальності. Відмінні ознаки правової та соціальної відповідальності. Підстави соціальної відповідальності. Принципи соціальної відповідальності.</p>		<p>http://www.nbu.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського http://www.nbu.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнесу http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу</p>		
2	<p>Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства. Соціальна відповідальність людини як основа соціальної відповідальності бізнесу, держави і суспільства. Поняття, ознаки і соціальна відповідальність громадянського суспільства. Структура громадянського суспільства. Характерні ознаки громадянського суспільства. Умови життєздатності громадянського суспільства. Основний атрибут громадянського суспільства. Принципи громадянського суспільства. Специфіка громадянського суспільства в Україні. Основні законодавчі перешкоди діяльності громадських та благодійних організацій в Україні. Вимоги до законодавства в контексті розвитку громадянського суспільства які слід реалізувати в Україні. Соціальна роль держави у сучасній економіці. Механізм реалізації функції соціальної відповідальності держави. Соціальна стратегія держави.</p>	<p>Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, робота в групах, самостійна робота</p>	<p>Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32] http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ http:// www.nau.kiev.ua Нормативні акти України http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в Україні. http://www.nbu.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського http://www.nbu.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу</p>	Л-4, С-2, СР-7	
3	<p>Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю. Соціальна відповідальність корпорації як бізнес-стратегія: еволюція концепції, поняття, моделі. Стратегічні цілі та інструменти реалізації зарубіжних моделей</p>	<p>Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, робота в групах, самостійна робота</p>	<p>Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32] http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ http:// www.nau.kiev.ua Нормативні акти України http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в</p>	Л-4, С-2, СР-7	

	соціальної відповідальності бізнесу. Порівняння української та європейської практики корпоративної соціальної відповідальності. Напрями корпоративної соціальної відповідальності. Аргументи за і проти проведення компанією політики соціальної відповідальності. Система управління корпоративної соціальної відповідальності. Підходи до розуміння проблем управління корпоративною соціальною відповідальністю (КСВ). Етапи механізму стимулювання соціально-відповідального управління		Україні. http://www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу		
4	Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності. Принципи і практика партнерства між роботодавцями та працівників. Головні мотиви формування соціальної відповідальності у роботодавців. Напрямки діяльності зарубіжних підприємств у сфері соціальної відповідальності. Напрямки діяльності вітчизняних підприємств агропромислового комплексу у сфері соціальної відповідальності. Права працівників на робочому місці. Необхідність і міра державного регулювання трудових відносин. Рівні колективно-договірного регулювання соціально-трудова відносин. Соціальна відповідальність суб'єктів ринку праці і гармонізація відносин у суспільстві.	Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, робота в групах, самостійна робота	Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32] http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ http:// www.nau.kiev.ua – Нормативні акти України http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в Україні. http://www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу	Л-4, С-2, СР-7	
5	Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності. Поняття стейкхолдерів. Групи стейкхолдерів. Інструменти взаємодії зі стейкхолдерами. Рівень і методи залучення стейкхолдерів. Оцінка	Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, робота в групах, самостійна	Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32] http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ http:// www.nau.kiev.ua – Нормативні акти України http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/	Л-4, С-2, СР-7	

	<p>роботи зі стейкхолдерами. Взаємодія зі стейкхолдерами як основний принцип соціальної відповідальності. Типологія взаємовідносин підприємства із стейкхолдерами. Напрями взаємодії стейкхолдерів з підприємством. Втручання влади в діяльність компанії: вітчизняний і закордонний досвід.</p>	робота	<p>res/resour.php – Бібліотеки в Україні. http://www.nbu.gov.ua. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського http://www.nbu.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу</p>		
6	<p>Тема 6. Екологічні аспекти соціальної відповідальності бізнесу. Стан довкілля як глобальна проблема. Суть екологічної проблеми як однієї з глобальних проблем сучасності. Суть екологічної відповідальності через її функції. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності. Екологічне регулювання. Система екологічних нормативів. Зміст екологічної відповідальності згідно класичного підходу. Шляхи посилення екологічної відповідальності та їх оцінка.</p>	<p>Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, робота в групах, самостійна робота</p>	<p>Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32] http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ http:// www.nau.kiev.ua Нормативні акти України http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в Україні. http://www.nbu.gov.ua. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського http://www.nbu.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу</p>	Л-4, С-2, СР-7	
7	<p>Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності. Поняття, суб'єкти та форми соціального партнерства. Поняття, передумови формування та цілі соціального партнерства. Учасники</p>	<p>Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, робота в групах,</p>	<p>Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32] http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ http:// www.nau.kiev.ua Нормативні акти України http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в Україні. http://www.nbu.gov.ua. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського http://www.nbu.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу</p>	Л-2, С-1, СР-7	

	<p>соціального партнерства. Правові засади та механізм соціального партнерства.</p> <p>Зв'язок соціального партнерства і соціальної відповідальності. Консолідована соціальна відповідальність соціальних партнерів у соціально-трудої сфері. Напрями розвитку та підвищення ефективності соціального партнерства в Україні. Ефективне соціальне партнерство. Комплекс заходів, спрямованих на формування ефективної системи соціального партнерства в Україні.</p>	самостійна робота	<p>www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в Україні.</p> <p>http://www.nbuv.gov.ua. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського</p> <p>http://www.nbuv.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України</p> <p>http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника</p> <p>http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія</p> <p>http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес</p> <p>http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу</p>		
8	<p>Тема 8. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>Зміст, способи і об'єкти моніторингу корпоративної соціальної відповідальності. Моніторинг діяльності підприємства у сфері корпоративної соціальної відповідальності. Визначення моніторингу корпоративної соціальної відповідальності. Основні функції моніторингу. Основні принципи корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>Параметри моніторингу корпоративної соціальної відповідальності та їх характеристики.</p> <p>Соціальна звітність як інформаційна база моніторингу корпоративної соціальної відповідальності. Міжнародні стандарти соціальної звітності. Етапи підготовки та розповсюдження корпоративного соціального звіту.</p>	Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, робота в групах, самостійна робота	<p>Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32]</p> <p>http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ</p> <p>http:// www.nau.kiev.ua - Нормативні акти України</p> <p>http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в Україні.</p> <p>http://www.nbuv.gov.ua. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського</p> <p>http://www.nbuv.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України</p> <p>http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника</p> <p>http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія</p> <p>http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес</p> <p>http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу</p>	Л-2, С-1, СР-7	
9	<p>Тема 9. Оцінювання результативності соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>Значення та зміст оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємства.</p>	Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота,	<p>Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32]</p> <p>http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ</p> <p>http:// www.nau.kiev.ua - Нормативні акти України</p>	Л-2, С-1, СР-8	

	<p>Основні групи показників соціальних, економічних, екологічних аспектів соціально відповідальності бізнесу. Оцінювання соціальної відповідальності. Основні етапи оцінювання.</p> <p>Методики оцінювання соціальної відповідальності. Методи та процедури оцінювання ефективності програм соціальної відповідальності. Ключові показники оцінювання ефективності соціальної відповідальності. Соціальні інвестиції (CI). Основні показники оцінювання ефективності соціального інвестування. Алгоритм інтегральної оцінки ефективності корпоративної соціальної діяльності підприємств.</p>	<p>робота в групах, самостійна робота</p>	<p>http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в Україні.</p> <p>http://www.nbu.gov.ua. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського</p> <p>http://www.nbu.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України</p> <p>http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника</p> <p>http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія</p> <p>http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес</p> <p>http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу</p>		
10	<p>Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні.</p> <p>Еволюція і складові розвитку соціальної відповідальності в Україні. Складові розвитку соціальної відповідальності в Україні. Результати соціологічного опитування щодо ставлення вітчизняних підприємств до соціальної відповідальності бізнесу. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні. Громадська організація. Основні завдання Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні. Цілі соціальної відповідальності бізнесу в Україні.</p>	<p>Лекція, семінарське заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, робота в групах, самостійна робота</p>	<p>Література: [1, 3, 5, 8, 10, 12, 20, 32]</p> <p>http://www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ</p> <p>http://www.nau.kiev.ua – Нормативні акти України</p> <p>http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php – Бібліотеки в Україні.</p> <p>http://www.nbu.gov.ua. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського</p> <p>http://www.nbu.gov.ua/porta/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України</p> <p>http://www.library.lviv.ua/ – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника</p> <p>http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія</p> <p>http://strategic-ua.com/index/consulting/strategiya-biznesu/ – Стратегія бізнес</p> <p>http://www.svb.org.ua – Концепція Національної Стратегії Соціальної Відповідальності Бізнесу</p>	ЛІ-2, С-1, СР-8	
				120	